



Agost del 2016



Arcalís (20/8/2016). Autor: Jordi Mateu

Servei Meteorològic – Oficina de l'Energia i del Canvi Climàtic – Govern d'Andorra
Centre d'Estudis de la Neu i de la Muntanya d'Andorra (CENMA) – IEA



El mes d'agost ha estat càlid i sec

L'agost ha estat càlid arreu del país amb anomalies que s'han situat al voltant dels 2°C. La major part de les precipitacions han estat marcades pel caràcter tempestuós i s'han caracteritzat per ser deficitàries a tot el territori.

La primera part del mes ha estat dominada per la presència de l'anticicló al nord-est de les Açores acompanyat d'un flux del nord. Aquest flux de nord aportava aire fred en alçada que feia créixer nuvolades durant les tardes. L'únic dia, però, que es van traduir en tempestes va ser el dia 9, quan la presència d'una marcada inestabilitat en alçada va afavorir una convecció més efectiva. A mitjans de mes, l'anticicló es va debilitar i va deixar pas a pressions més baixes que afavorien la presència de núvols que van deixar alguns ruixats dèbils. Per acabar el mes, durant els últims deu dies, les altes pressions que es van situar entre

les Açores i el centre d'Europa van afavorir un temps més estable i estival. Durant aquests últims dies del mes les temperatures van augmentar progressivament, a causa de l'arribada d'una massa d'aire càlid procedent del nord d'Àfrica. Aquesta situació va persistir entre els dies 23 i 28 mentre l'anticicló situat al centre d'Europa afavoria un flux d'est i sud-est sobre la Península Ibèrica. El dia 28 l'anticicló centreeuropeu estava massa lluny per afectar-nos i van tornar a dominar les altes pressions centrades a l'est de les Açores i els vents del nord. Aquesta transició va afavorir la inestabilització de l'atmosfera el dia 29, així com el creixement de nuvolades convectives durant la tarda que van deixar tempestes localment intenses arreu del Principat.

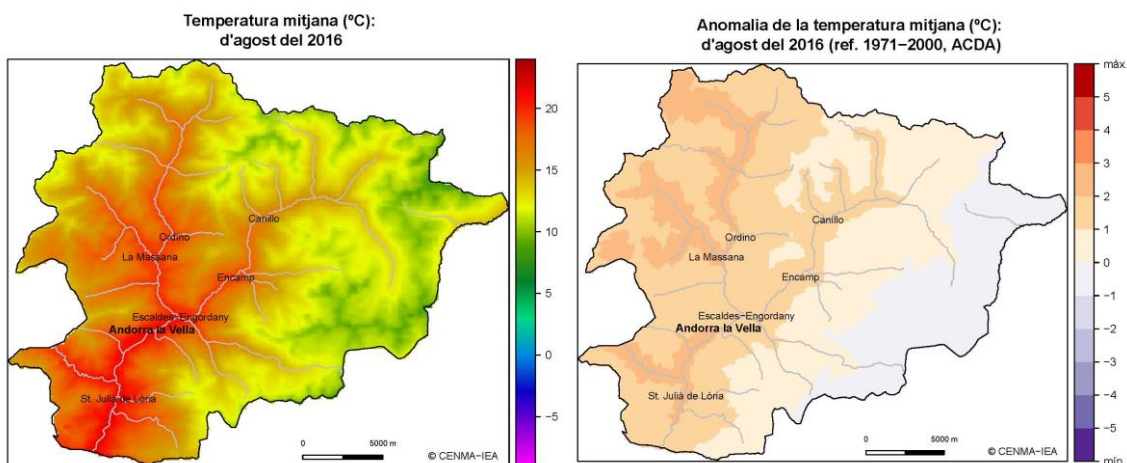


Figura 1: Mapes de la temperatura mitjana del mes d'agost del 2016 i de la diferència de la temperatura mitjana respecte de la mitjana climàtica.

1: Els valors mitjans climàtics que s'han utilitzat s'han extret de l'Atles climàtic digital d'Andorra (Batalla et al., 2011). URL: www.acda.ad
Els criteris seguits a l'hora de comparar la precipitació acumulada (mm) i la temperatura mitjana (°C) amb els valors mitjans climàtics del període 1971-2000 són:

Qualificació	PPT total registrada segons la mitjana climàtica	Qualificació	Diferència entre la temperatura mitjana i la mitjana climàtica
Molt sec	< 30%	Molt càlid	≥ +3°C
Sec	Entre 30% i 90%	Càlid	Entre +3°C i +0,5°C
Normal	Entre 90% i 110%	Normal	Entre +0,5°C i -0,5°C
Plujós	Entre 110% i 190%	Fred	Entre -0,5°C i -3°C
Molt plujós	> 190%	Molt fred	≤ -3°C

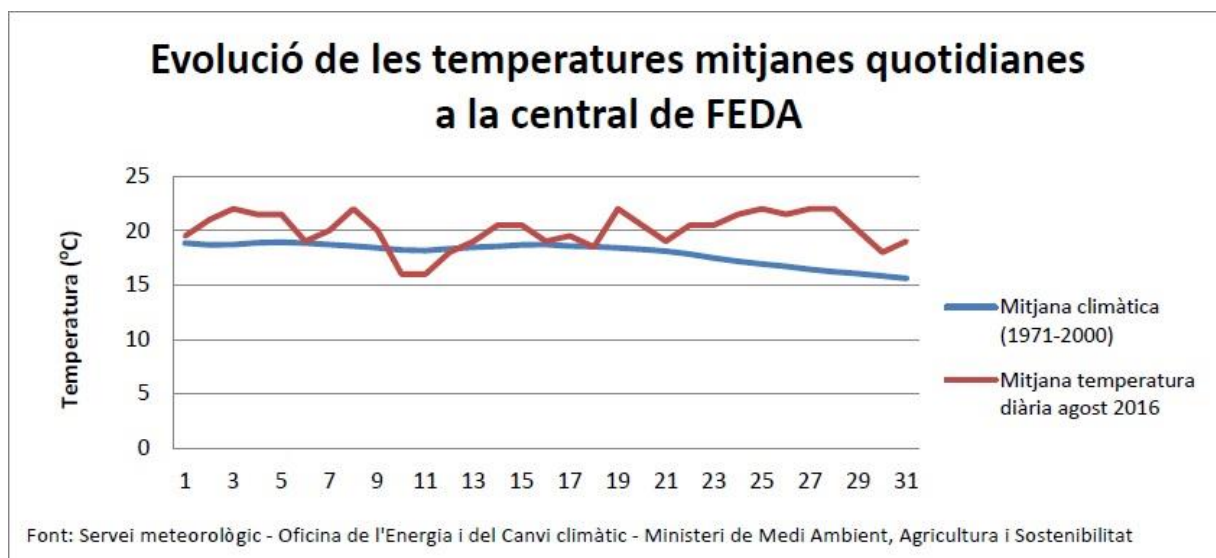


Figura 2: Comparació de la temperatura mitjana d'aquest mes d'agost del 2016 amb la mitjana climàtica.

Temperatura

L'anomalia d'aquest mes ha estat força homogènia a tot el país, amb temperatures mitjanes d'entre 1,5°C i 2°C per sobre del que és normal en el mes d'agost (figura 1). Aquesta anomalia positiva s'ha mantingut gairebé tot el mes, i en especial durant la segona quinzena, entre els dies 23 i 28, en els quals ens va afectar una massa d'aire càlid provinent d'Àfrica (figura 2). Va ser durant aquest període, quan l'anticicló centreeuropeu ens enviava vents del sud-est, que es van acumular més dies amb màximes superiors als 30°C. Tot i això, les temperatures més elevades del mes es van registrar el dia 3, amb 34,5°C a l'estació de la Borda Vidal, prop de la frontera del riu Runer. D'altra banda, les masses d'aire fred en alçada que ens han afectat en dues ocasions al llarg del mes (dies 9 i 29) han provocat els descensos de temperatura més importants. La primera va fer baixar les temperatures, fins i tot per sota del que marquen les mitjanes climàtiques, encara que és habitual que durant l'estiu hi hagi ocasions en què refresqui d'aquesta manera. Els dies 10 i 11 es van registrar mínimes de -0,6°C a l'estació de les Fonts d'Arinsal. Les

altes pressions que acompanyaven aquestes invasions d'aire fred van provocar algunes inversions tèrmiques. En aquest sentit, el dia 11 es va registrar una mínima de 0,9°C a les Salines i a Sorteny s'arribava a 2,2°C a l'alba. La segona entrada d'aire fred, el dia 29, va permetre suavitzar l'ambient càlid dels últims dies d'agost.

Precipitació

La precipitació ha estat deficitària al conjunt d'Andorra amb una anomalia de precipitació inferior al 50% (figura 3), de manera que no s'ha arribat a acumular ni la meitat de precipitació normal per un mes d'agost. Durant aquest mes només s'han produït dos episodis tempestuosos rellevants, coincidint amb les entrades d'aire fred en alçada. El primer episodi es va produir el dia 9 i va anar acompanyat d'una forta calamarsada al sud del país. Es van acumular 18,8 mm a la Borda Vidal, dels quals 16,6 mm van caure en 30 minuts. El segon episodi va tenir lloc el dia 29, quan es va registrar 38 mm a Perafita i 28 mm a la Borda Sabaté (Sant Julià de Lòria), dels quals 17,6 mm van caure en 15 minuts. Entre els dies 15 i 20 la pressió atmosfèrica



era més baixa que en dies anteriors i van produir-se alguns ruixats dèbils. Durant l'últim cap de setmana d'agost (dies 27 i 28), a causa de la manca de precipitacions, les temperatures altes i la baixa humitat van propiciar que el perill d'incendi forestal fos extrem al sud del país.

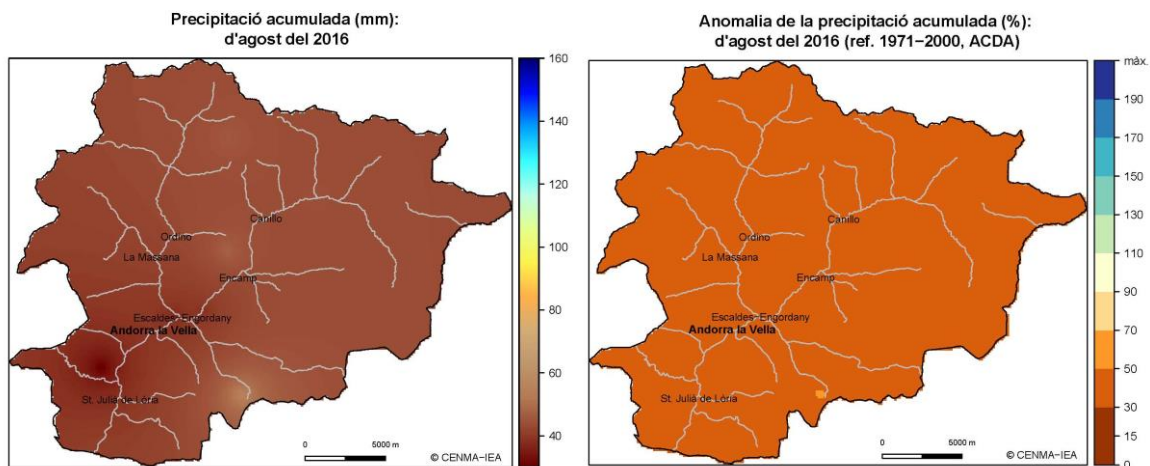


Figura 3: Mapes de precipitació acumulada durant el mes d'agost del 2016 i de l'anomalia de precipitació respecte de la mitjana climàtica.

Aquest butlletí té com a objectiu caracteritzar climàticament els períodes estudiats, cosa que es fa mitjançant l'anàlisi de les dades que proporcionen les estacions meteorològiques automàtiques de FEDA, del CENMA-IEA i del Servei Meteorològic del Govern. Aquestes dades passen prèviament un control de qualitat. Per elaborar els mapes d'anomalies climàtiques de temperatura s'utilitzen les estacions de les quals es disposa del 80% de les dades del període analitzat. Pel que fa a les anomalies de precipitació, no es considera una estació si no es disposa de totes les dades de precipitació dels episodis significatius ocorreguts en aquesta estació.

Comissió Climàtica d'Andorra, setembre del 2016

L'ús no comercial dels butlletins està autoritzat sempre que no se'n modifiqui el contingut i se'n citi la font.

Cita

Govern d'Andorra i Institut d'Estudis Andorrans, 2016: *Butlletí Climàtic agost 2016*. Principat d'Andorra.

Podeu trobar aquest butlletí i tots els anteriors al web www.meteo.ad, com també a www.cenma.ad

Servei Meteorològic del Govern d'Andorra
Oficina de l'Energia i del Canvi Climàtic,
Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i
Sostenibilitat
C/ Prat de la Creu, 62-64
Edifici administratiu, 1r pis
AD500, Andorra la Vella
www.meteo.ad

Centre d'Estudis de la Neu i de la Muntanya d'Andorra
Institut d'Estudis Andorrans
Av. Rocafort, 21-23
Edifici El Molí, 3r pis
AD600 Sant Julià de Lòria
www.iea.ad/cenma

